

Akademické psaní

Analýza právního případu I – struktura právního případu a metodika jeho analýzy

Obsah

- Co je analýza právního případu?
 - Druhy právních případů
 - Právní případy a právní psaní
 - Obecná metodika analýzy právního případu
 - Několik rad na závěr
 - Literatura k problematice analýzy právních případů
-
-

Co je analýza právního případu?

- Analýza představuje rozklad složitějších skutečností na jednodušší. Je procesem strukturování složitějších situací na jednotlivé v nich obsažené prvky.
- Právní případ (legal case, Rechtsfall) můžeme vymezit jako případ, který lze vyřešit pouze pomocí platného práva. Je vždy určitou historickou, časoprostorově vymezenou událostí.
- Z kantovsko-kelsenovského hlediska je právní případ propojením světa bytí (Sein) a světa mětí (Sollen). Konfrontace reálného případu (skutkového děje, stavu) a právního systému generuje individuální normu regulující konkrétní právní případ.

Druhy právních případů

Právní případy můžeme rozdělit na:

- Jednoduché (easy case, Normalfall)
- Složité (hard case, Problemfall, Grenzfall)
- Pro potřeby analýzy právních případů můžeme taktéž rozlišit:
 - Právní případy modelové
 - Právní případy převzaté ze soudních, případně správních rozhodnutí

Právní případy a právnické psaní

- Rozlišujeme deduktivní a induktivní metodu psaní.
 - Deduktivní metoda psaní má demonstrativní funkci (usiluje o podání důkazu, že platí interpretace určitého právního pravidla).
 - Induktivní metoda psaní má heuristickou funkci (snaží se poskytnout a zpracovat materiál pro získání určitého právního závěru).
 - V angloamerické právní oblasti se můžeme setkat též s tzv. diskurzivním způsobem psaní (student nastíní několik možných řešení právního problému a následně formuluje argumentaci pro preferované řešení).
-
-

Obecná metodika analýzy právního případu

- Popis stavu věci (fakta)
 - Určení aktérů právního případu a sporu (identifikace konfliktu)
 - Určení právního rámce (identifikace právních norem a pravidel řešení)
 - Řešení právního případu a jeho analýza
 - Závěr (určení problému)
-
-

Obecná metodika analýzy právního případu

Popis stavu věci (fakta)

- Měl by obsahovat tři části: popis skutkového stavu (chronologický popis relevantních událostí), popis průběhu věci (tj. podniknutých kroků = procesní roviny), identifikaci rozhodujícího skutkového problému.
 - Účelem této části je vhodné představení případu.
 - Do této části analýzy by se nemělo kopírovat celé znění případu, naopak by se mělo adekvátně zpracovat – pozornost by měla být věnována zejména těm faktům, které jsou relevantní pro řešení klíčové právní otázky případu.
-
-

Obecná metodika analýzy právního případu

Určení aktérů právního případu a sporu (identifikace konfliktu)

- Aktéry mohou být fyzické i právnické osoby, orgány veřejné moci.
 - V rámci této části je také třeba identifikovat, zda se jedná o případ:
 - Soukromoprávní, veřejnoprávní, smíšený
 - Civilní, trestní, správní
 - Řešený soudně, mimosoudně (např. rozhodčím řízením, mediací)
-
-

Obecná metodika analýzy právního případu

Určení právního rámce (identifikace právních norem a pravidel řešení)

- Obsahuje určení hmotněprávního a procesního rámce řešení případu.
 - V této části jsou pojmenovány identifikované právní principy a pravidla. Jsou zde také uvedeny citace identifikovaných právních norem. Jednotlivé právní principy, normy apod. je třeba hierarchizovat (např. podle kritéria právní síly, subsidiarity).
-
-

Obecná metodika analýzy právního případu

Řešení právního případu a jeho analýza

- Obnáší identifikaci právní argumentace použité v případě (např. rozlišení jednotlivých typů argumentů jako třeba argumentum a contrario, reductione ad absurdum apod.).
- Jsou zde zkoumány otázky související se subsumpcí skutkového stavu pod právní pravidla.

Obecná metodika analýzy právního případu

Závěr (určení problému)

- Cílem této části je postihnout otázky, které rozebíraný právní případ vyřešil či nevyřešil a formulovat alternativy k jeho řešení.
 - Očekává se zde vlastní právní argumentace autora.
-
-

Několik rad na závěr

- Nezapomeňte v textu přesně identifikovat případ, kterým se v něm zabýváte (pokud vycházíte z judikátu, uveďte jeho úplnou citaci; pokud zpracováváte modelový případ, uveďte, že se jedná právě o tento typ případu).
 - Text je vhodné přehledně strukturovat do více částí a ty opatřit odpovídajícími nadpisy.
 - V celém textu používejte jen jeden druh písma. Text zarovnávejte do bloku.
-
-

Literatura k problematice analýzy právních případů

- HLOUCH, Lukáš. *Teorie a realita právní interpretace*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 348 s. ISBN 9788073803032.
 - TOMOSZKOVÁ, Veronika et al. *Kurz právnických dovedností: učební pomůcka pro studenty PF UP v Olomouci*. 1. vyd. Olomouc: Iuridica Olomucensis, 2008, 327 s. ISBN 9788090340015.
-
-